odůvodněno. Spisy přípravného vyšetřování prohlásí pak ihned vyšetřující soudce nebo radní komora za skončené, načež odevzdají se zástupci státnímu ku podání obžalovacího spisu. Ještě i nyní má zástupce státní právo buďto podati spis obžalovací nebo vrátiti spisy s tím prohlášením, že nenalézá pražádného důvodu k dalšímu soudnímu stihání; k tomu poskytuje se jemu 8denní propadná (preklusivní) lhůta počínající od přijetí spisů. A i v tomto případu jest státnímu zástupci volno podati v této osmidenní lhůtě návrh na doplnění přípravného vyšetřování. Zamítne-li vyšetřující soudce tento návrh na doplnění vyšetřování přípravného, může si zástupce státní vyžádati usnesení radní komory (§ 112 tr. ř.).

Soukromý žalobce musí být vyrozuměn o uzavření přípravného vyšetřování s vyzváním, aby do 14 dní podal spis obžalovací, a s poučením, že by nedodržení této lhůty bylo vykládáno za upuštění od žaloby (§ 112 2. odst. tr. ř.).

VIII. Právní prostředky proti opatřením vyšetřujícího soudce a radní komory.

1. Všichni ti, kdož za trvání přípravného vyšetřování nebo o dalším řízení následujícím po podání spisu obžalobního pokládají se stíženými nějakým opatřením nebo zpečováním soudce vyšetřujícího, mají právo žádati o tom rozhodnutí radní komory a podati tuto žádost svoji buďto písemně neb ústně u vyšetřujícího soudce nebo přímo u radní komory.

2. Proti rozhodnutí radní komory nedává se pravidelně dalšímu prostředku právnímu místa. Výminečně může však proti němu jak zástupce státní nebo soukromý žalobce, tak i obviněný vésti stížnost u sborového soudu II. stolice, dotýká li se rozhodnutí ono vyloučení jednotlivých trestních věcí z řízení trestního, jež o nich společně vésti se má, nebo týká-li se nařízení nebo zrušení vazby nebo konečně ustanovení zajišťovací sumy (kauce).

3. Dále přísluší zástupci státnímu anebo soukromému žalobci právo vésti stížnost u sborového soudu II. stolice proti oněm rozhodnutím, jimiž zamítnut byl návrh na zavedení přípravného vyšetřování nebo jimiž vysloveno bylo zastavení vyšetřování přípravného. Stížnost tato nemá pravidelně odkládacího účinku a musí být vznesena do tří dnů od prohlášení onoho usnesení, proti němuž směřuje, u radní komory. Sborový soud II. instance rozhoduje o stížností té s konečnou platností v neveřejném sezení slyšev dříve vrchního zástupce státního (§ 114 odst. 1. a 2. tr. ř.). Ostatně srv. čl. »Reformatio in peius«. Dle možnosti pečovati jest o to, aby předložením spisů, jež vyvoláno bylo použitím toho neb onoho prostředku právního, nezdržoval se postup řízení, a proto v případu nutnosti sluší vyhotoviti opisy oněch aktů, jež k dalšímu vedení celého řízení nezbytny jsou. (§ 115 tr. ř.).

Literatura: Prof. Dr. Storch, Řízení trestní rak., Praha, 1897.

Výtahy.

I. Pojem.

Výtahy rozumí se částečné výpisy obsahu určitých záznamů (knih, listin, spisů a pod.). Ve všech případech, kde strany jsou oprávněny vyžádati si od úřadů opisy, mohou žádati též za vydání částečných opisů (výtahů), jež pak ovšem musí zřejmě označiti. V tomto smyslu činí se též rozdíl mezi částečnými výtahy z pozemkové knihy o určitém knihovním tělese a pod. (částečný, sumární extrakt) a mezi výtahy úplnými

(totální extrakt). Za výtahy lze žádati též z rejstříku obchodního a společenstev, z knih depositních, matrik a pod.

II. Poplatky.

V ohledu poplatkovém podléhají výtahy dle pol. s. 17 popl. zák. kolkovému poplatku, jenž obnáší:

a) Z výtahů z veřejných knih v tuzemsku, jež se vedou o držbě a vlastnictví nemovitostí a oprávnění jim na roveň postavených a o právech a břemenech na nich váznoucích jakož i o soudních depositech (knihy pozemkové, desky zemské, knihy hypoteční, notifiční, horní, depositní a pod.) vyjímajíc od poplatku osvobozená stvrzení o úředních úkonech k zapsaným listinám připojená, 2 kor. z každého archu. (Žádá-li strana za vyhotovení knihovního výtahu o více knihovních tělesech, budiž zapraven ze společného knihovního výtahu kolkový poplatek dle pol. s. 17 a nikoli dle počtu knihovních těles, nýbrž dle množství použitých archů — min. nař. ze dne 16. ledna 1894 č. 3 ř. z.).

b) Výtahy z knih v cizozemsku vedených podléhají témuž kolkovému poplatku jako vysvědčení, t. j. vydávají-li se od úřadů zeměpanských kolku 2 kor. z prvního archu, vydávají-li se od jiných úřadů neb osob soukromých kolku 1 kor. z každého archu (pol. s. 116 a, aa, bb. popl. z.).

c) Výtahy z úředních spisů nebo ze soukromých spisů úředně uschovaných jsou podrobeny témuž kolku jako opisy.

Výtahy z deníků obchodních dohodců buďtež opatřeny kolkem 1 kor. z každého archu; i když se jich pak před soudem užije, nepodléhají již dalšímu poplatku (zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z. § 13). O výtazích z knih obchodních a živnostenských viz čl. Knihy obchodní.

Výtisk povinný viz Tisk a právo tiskové a Tiskopisy periodické.

Vyučování náboženství viz Náboženství.

Vyučování soukromé.

I. Význam.

Za posledních dob veden mnohostranný a živý spor o otázce, zda a pokud škola a vyučování neodvislými a samostatnými býti mají. Vzplanul tuhý boj o školu, ježto k ní pozvedali nároky stát, církev a jednotlivé národnosti v tom správném poznání, že ten, kdo ovládá školu, ovládá i plným právem duchovní i mravní rozvoj lidu. Ve čl. »Školy národní« podán byl historický rozhled o různých konfliktech, v nichž se byl stát ocitnul; zde budiž poukázáno jen k tomu, že konečně po dlouhých bojích proklestila si cestu myšlénka, že veškero učení, vychovávání a vyučování v moderních státech nedá se již vtěsnati v ony úzké meze soustav někdejších, že však s druhé strany — třeba by se svoboda učení a vyučování plným právem hlásily o uznání — musí stát hájiti vliv svůj jemu nad školami a vyučování přiznaný a že musí bez obmezení dalšího vykonávati kontrolu a vrchní dohled nad školami a vyučováním, ať již zakládá a vydržuje učebny stát sám nebo jiné korporace neb osoby třetí. Úlohou státu jest, aby cestou zákonodárnou vytkl prostředky a opatření k tomu cíli, by s jedné strany ochránil před jakýmkoli dotčením svobody učení a vyučování a vystříhal se každého zbytečného poručníkování jako závady úspěch podkopávající, s druhé strany však zřetel jeho věnován býti musí tomu, aby s celou autoritou ku platnosti přivedl právo vrchního dozoru